

REGISTER FOR EKSEPSJONELLE SYKDOMSFORLØP

RESF ÅRSRAPPORT FOR 2015

ANITA SALAMONSEN OG SOLVEIG JOHANSSON

REGISTRY OF EXCEPTIONAL COURSES OF DISEASE

ANNUAL REPORT 2015

FOR ABSTRACT IN ENGLISH, SEE ATTACHMENT 1

Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin, NAFKAM

Denne rapporten kan lastes ned fra www.uit.no/resf

INNHold

Register for eksepsjonelle sykdomsforløp	5
Definisjoner og inklusjonskriteriter	5
Informasjonsmateriell	5
Registreringsskjema	5
Organisering av RESF	6
Status for RESF	7
Medisinske vurderinger	7
Samarbeid med pasientorganisasjoner	8
Publikasjoner fra RESF	8
Årsrapporter	8
Vitenskapelige publikasjoner basert på RESF	8
Fagbok basert på RESF	10
Forskningsprosjekter tilknyttet RESF	10
Formidling av RESF i 2015	11
Medieinnslag	11
Artikler på nettsider/medlemsblader for behandlerorganisasjoner	11
Ønsker du å utforske eksepsjonelle sykdomsforløp?	12
Kontaktinformasjon	12
Attachment, Abstract in English	13

REGISTER FOR EKSEPSJONELLE SYKDOMSFORLØP (RESF)

Register for eksepsjonelle sykdomsforløp (RESF) er et register som har vært i drift siden 2002. Informasjonen som samles i RESF kommer fra pasienten/deltakeren selv, og i mange tilfeller også fra alternativ behandler, fastlege og sykehus. Registeret danner grunnlag for systematisering av, og forskning på pasienterfaringer. Registeret kan danne grunnlag for hypoteser om positiv effekt av ulike alternative behandlingsformer som kan undersøkes videre i kontrollerte kliniske studier. RESF danner også grunnlag for varsling til helsemyndighetene om mulige pasientskader etter alternativ behandling. Det registreres nå sykdomsforløp fra Norge, Danmark, Sverige og Storbritannia. I 2014 ble RESF godkjent av Datatilsynet som et permanent register. Utvikling og aktiviteter i perioden 2004–2013 er beskrevet i RESFs tidligere årsrapporter (se <http://www.nafkam.no>).

Definisjoner og inklusjonskriterier

Definisjon av eksepsjonelle sykdomsforløp

I et eksepsjonelt sykdomsforløp erfarer pasienten uvanlig positive eller uvanlig negative helseeffekter som knyttes til bruk av alternativ behandling. Med *eksepsjonelt gode sykdomsforløp knyttet til alternativ behandling* menes det at pasienten opplever å bli frisk eller symptomfri, eller at symptomene blir svakere og/eller færre. Med *eksepsjonelt dårlige sykdomsforløp knyttet til alternativ behandling* menes det at pasienten opplever at symptomene blir sterkere og/eller flere.

Inklusjonskriterier for RESF

Kriterier for deltakelse i RESF er at personen har/ har hatt en sykdom/ helseplage og har opplevd uvanlig positive eller uvanlig negative helseeffekter som knyttes til bruk av alternativ behandling.

Informasjonsmaterieil

Informasjonsbrosjyren for RESF ligger på NAFKAMs nettside. Brosjyren finnes på norsk, dansk, svensk og engelsk. I tillegg finnes det noen enkle informasjonsark beregnet på henholdsvis pasienter og behandlere. Disse informasjonsarkene er også tilgjengelige på NAFKAMs nettside www.nafkam.no.

Det finnes videre visitkort med kontaktinformasjon for NAFKAM og RESF på den ene siden og for NIFAB (Nasjonalt informasjonssenter for alternativ behandling) og CAM-Cancer (en nettside for forskning og nettverksbygging knyttet til kreft og alternativ behandling) på den andre siden. Ta kontakt med daglig leder (se kontaktinformasjon på side 11) dersom du ønsker å få tilsendt slike kort.

Registreringsskjema

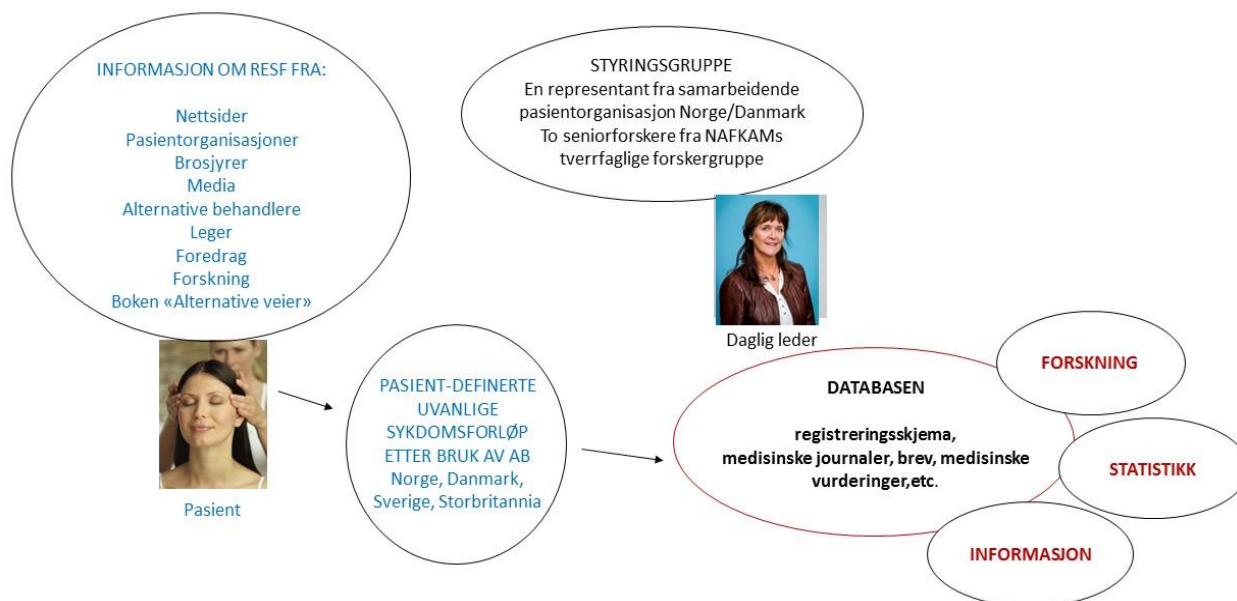
Registreringsskjemaet finnes på norsk, dansk, svensk og engelsk. Dette skjemaet ligger ikke på NAFKAMs nettside da vi ønsker at de som vil registrere sitt sykdomsforløp i RESF kontakter daglig leder før registreringsskjemaet sendes ut (se kontaktinformasjon på side 10). Dette er for å sikre at inklusjonskriteriene for registrering er oppfylt. Foruten det vanlige registreringsskjemaet finnes det også et forenklet skjema som er beregnet for svært syke personer som ønsker å rapportere om uvanlig dårlige sykdomsforløp som de knytter til alternativ behandling.

Informasjon om registeret når ut til aktuelle deltakere via blant annet nettsider, pasientorganisasjoner, media, alternative behandlere, leger, foredrag, forskning og boken *Alternative veier*. Det er pasientene selv som velger å registrere sine sykdomsforløp. Registeret har et fysisk arkiv og en database og danner grunnlag for forskning.

Organisering av RESF

RESF er underlagt NAFKAM's ledelse

Register for eksepsjonelle sykdomsforløp (RESF)

RESF har en styringsgruppe som består av: seniorforsker Anita Salamonsen, NAFKAM (leder), seniorforsker Arne Johan Norheim, NAFKAM (forskerrepresentant og medisinsk ansvarlig), og generalsekretær LHL Astma og Allergi Helle S. Grøttum (representant for samarbeidende pasientorganisasjoner). Den daglige driften ivaretas av daglig leder Solveig Johansson.

Status for RESF PER 31.12.2015

	Totalt antall	Fra Danmark	Fra Norge	Fra Sverige	Fra Storbritannia
Registrerte sykdomsforløp	421	71	338	9	3
Kvinner	304	55	240	6	3
Menn	117	16	98	3	
Astma/allergi	20	2	18	0	
CFS/ME	93	1	92	0	
Kreft	63	25	38	0	
Multipel sklerose (MS)	81	26	51	4	

Tabell 1 Register for eksepsjonelle sykdomsforløp. Status per 31.12.2015

Det var per 31.12.2015 registrert 421 sykdomsforløp i RESF, 338 fra Norge, 71 fra Danmark, 9 fra Sverige og 3 fra Storbritannia. De største sykdomsgruppene er myalgisk encefalopati/kronisk utmattelsessyndrom (ME/CFS) med 93 registrerte personer, multipel sklerose (MS) med 81 registreringer, kreft 63, og astma/allergi 20.

390 er registrert som uvanlig gode sykdomsforløp, mens trettien er registrert som uvanlig dårlige sykdomsforløp. De hyppigst anvendte alternative behandlingsformene blant de 421 pasientene i RESF er akupunktur, kostholdsveiledning, homeopati, urter og kosttilskudd, soneterapi, healing og Lightning Process.

Medisinske vurderinger

Det foretas medisinske vurderinger av registrerte sykdomsforløp. Vurderingene utføres av leger ansatt ved NAFKAM på bakgrunn av innhentede journalopplysninger fra fastleger, sykehus og alternative behandlere. Enkelte sykdomsforløp blir også vurdert av eksterne medisinske eksperter. Alle disse vurderingene gjøres på avidentifisert materiale. Det er kun kreftforløp som vurderes rutinemessig. Tidligere ble også MS rutinemessig vurdert. I forbindelse med blant annet oppdrag for Helsedirektoratet er 81 registrerte forløp av CFS/ME blitt medisinsk vurdert.

Innrapportering av gode forløp

Ved innrapporteringer av flere gode sykdomsforløp, for eksempel fra en og samme behandler, kan dette danne grunnlag for forskning.

Varsler om uvanlig negative sykdomsforløp

I forbindelse med uvanlig negative sykdomsforløp registrert i RESF, er det besluttet at Helsedirektoratet og Statens helsetilsyn (lokalt og sentralt) vil bli varslet dersom det innrapporteres:

- tre uvanlig negative forløp av en kronisk sykdom hvor samme behandling er brukt for samme tilstand eller
- ett uvanlig negativt forløp av en alvorlig/livstruende sykdom

Det ble ikke sendt noen varsler til Helsedirektoratet i 2015.

Samarbeid med pasientorganisasjoner

Det viktige og gode samarbeidet med norske og danske pasientforeninger fortsatte også i 2015. RESF samarbeider per 31.12.2015 med følgende pasientorganisasjoner:

Gigtforeningen: www.gigtforeningen.dk

Kreftforeningen: www.kreftforeningen.no

Kræftens Bekæmpelse: www.cancer.dk

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL): www.lhl.no

ME-/CFS Foreningen: www.me-cfs.dk

MS-forbundet: www.ms.no

Norges Astma- og Allergiforbund: www.naaf.no

Norges ME-forening: www.me-foreningen.com/meforeningen/

Norsk Revmatikerforbund: www.revmatiker.no

PUBLIKASJONER FRA RESF

Årsrapporter

Årsrapporter for årene 2004-2014 finnes på www.nafkam.no.

Vitenskapelige publikasjoner basert på RESF

NYE 2015:

Baumgarten-Austrheim, Barbara; Salamonsen, Anita; Fønnebø, Vinjar.

Rapport til Helsedirektoratet: Gjennomgang av diagnosekriterier for pasienter med kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME). Evaluering av pasientrapporterte positive og negative forløp knyttet til bruk av Lightning Process (LP) blant pasienter med kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME). Tromsø: Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM), Institutt for samfunnsmedisin, Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet 2015 20 s.

Salamonsen, Anita. *Mind the Gap! Lay and Medical Perceptions of Risks Associated with the Use of Alternative Treatment and Conventional Medicine.* *Forschende Komplementärmedizin* 2015; Volum 22 (1). ISSN 1661-4119.s 24 - 29.s doi: 10.1159/000376555.

Salamonsen, Anita. *Use of complementary and alternative medicine in patients with cancer or multiple sclerosis: Possible public health implications.* *European Journal of Public Health* 2015; Volum 26 (2). ISSN 1101-1262.s 225 - 229.s doi: doi:10.1093/eurpub/ckv184.

2006 – 2014:

Salamonsen, A (2013): *Boundary walkers. The use of complementary and alternative medicine in a Scandinavian health care context*. UiT - Norges arktiske universitet, Tromsø: NAFKAMs skriftserie no. 8 2013 (ISBN 978-82-92672-06-8) 246 s.

Salamonsen, Anita: *Capturing Lay and Medical Health Risk Theories: A Social Science Approach to Risk Research in the Field of CAM*. *Forschende Komplementärmedizin* 2013; 20. Suppl. 1:36-37

Salamonsen, A. (2014): *Exploring 'Exceptional' or Unusual Courses of Disease: Methodology and Learning Outcomes*. In *SAGE Research Methods Cases*. London, United Kingdom: SAGE Publications, Ltd. doi: <http://dx.doi.org/10.4135/978144627305013511026>

Salamonsen, A. (2013): *Mind the Gap! A Qualitative Study on Lay and Medical Perceptions of Risks Associated with CAM and Conventional Medicine*. *Forschende Komplementärmedizin* 2013; 20. Suppl. 1: 102-103

Fønnebø, V; Drageset, BJ; Salamonsen, A. (2012): *Worst Cases Reported to the NAFKAM International Registry of Exceptional Courses of Disease*. *Global Advances in Health and Medicine* 2012; 1(1):28-28.

Fønnebø, V; Drageset, BJ; Salamonsen, A. (2012): *The NAFKAM International Registry of Exceptional Courses of Disease Related to the Use of Complementary and Alternative Medicine*. *Global Advances in Health and Medicine* 2012; Volume 1(1): 7-9.

Kruse, Tove Elisabeth; Salamonsen, Anita: *Alternative veier. Pasienter med eksepsjonelle sykdomsforløp*. Gyldendal Akademisk 2012 (ISBN 9788205395237) 250 s.

Salamonsen, A (2013): *Doctor-patient communication and cancer patients' choice of alternative therapies as supplement or alternative to conventional care*. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*; Volum 27 (1). ISSN 0283-9318.s 70 - 76 doi: 10.1111/j.1471-6712.2012.01002.x

Salamonsen, A; Drageset, BJ; Fønnebø, V. (2012): *A Patient-defined "Best Case" of Multiple Sclerosis Related to the Use of Complementary and Alternative Medicine*. *Global Advances in Health and Medicine* 2012; 1(1):30-32.

Salamonsen, A; Kruse, TE; Eriksen, SH. (2012): *Uventet bedring av multipel sklerose etter bruk av alternativ behandling*. *BestPractice Psykiatri/Nevrologi/Geriatri*, 2012; 9(1):28-30.

Salamonsen, A; Launsø, L; Kruse, TE; Eriksen, SH. (2012): [Modes of Embodiment in Breast Cancer Patients Using Complementary and Alternative Medicine](#). *Qualitative Health Research*; doi: 10.1177/1049732312457077

Sandaunet, Anne Grete; Salamonsen, A. (2012): [CFS/ME-pasienters ulike erfaringer med Lightning Process](#). *Sykepleien Forskning*; 2012; 3(7):262-268. doi: 10.4220/sykepleienf.2012.0132.

Kruse, T;(2010): *Sygdом og synd*. Kirke & Kultur nr. 3, s. 224-235, Universitetsforlaget

Salamonsen, A; Launsø, L; Kruse, TE; Eriksen, SH. (2010): [Understanding unexpected courses of multiple sclerosis among patients using complementary and alternative medicine: A travel from recipient to explorer](#). *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*; 5(2). ISSN 1748-2623.s doi: [10.3402/qhw.v5i2.5032](http://dx.doi.org/10.3402/qhw.v5i2.5032).

Kruse, T; (2009): *Sygdomsfortolkning og historiebrug. Et patientperspektiv på årsager til sygdom og veje til helbredelse*. Bibliotek for Læger, 2009; 201:32-459.

Norheim AJ; (2009): [Rapport anqående medisinske vurderinger av personer som har skiftet ut amalqam fra sine tannfyllinger. En kvalitativ dokumentanalyse ved gjennomgang av medisinsk journalmateriale](#).

Launsø, L; Drageset, BJ; Fønnebo, V; Jacobson, JS; Haahr, N; White, JD; Salamonsen, A; Horneber, M; Egeland, E (2006): *Exceptional disease courses after the use of CAM: selection, registration, medical assessment and research. An international perspective.* Journal of Alternative and Complementary Medicine, 2006; 7:607–613.

Launsø, L; Salamonsen, A; (2006): *Register for Exceptionelle Sygdomsforløb.* OMSORG, nordisk tidsskrift for palliativ medisin, 2006; 3:77-81.

Fagbok basert på RESF

Kruse, Tove Elisabeth; Salamonsen, Anita. *Alternative veier. Pasienter med eksepsjonelle sykdomsforløp.* Gyldendal Akademisk 2012 (ISBN 9788205395237)

Boken presenterer viktige veier til ny kunnskap om pasienters erfaringer med bruk av alternativ behandling. Den benyttes i undervisning på flere helsefagutdanninger i Danmark og Norge.

Mer om boken og bokomtalene i årsrapport 2013, og på Gyldendals nettside:
<http://www.gyldendal.no/Faglitteratur/Medisin/Profesjon/Alternative-veier>

FORSKNINGSPROSJEKTER TILKNYTTET RESF I 2015

Ulike perspektiver på sikkerhet og risiko ved alternativ behandling. Prosjektleder: Anita Salamonsen. Med utgangspunkt i intervjuer med kreft- og MS-pasienter og leger rekruttert via Register for eksepsjonelle sykdomsforløp studeres ulike perspektiver på risiko og sikkerhet ved bruk av alternativ behandling og konvensjonell behandling. Studien har både et empirisk og et metodologisk fokus. Publikasjoner: Kronikk i Nordlys, "Vet brukerne hva de gjør?"

Salamonsen, Anita. *Mind the Gap! Lay and Medical Perceptions of Risks Associated with the Use of Alternative Treatment and Conventional Medicine.* Forschende Komplementärmedizin 2015; Volum 22 (1). ISSN 1661-4119.s 24 - 29.s doi: 10.1159/000376555.

Salamonsen, Anita: *A sociological approach to the study of risk associated with conventional and complementary medicine.* European Journal of Integrative Medicine 2012; Volum 4. Suppl. 1 s. 96-96 UiT

Danske kræftpatienters erfaringer med alternativ behandling: Kan patienterfaringer utfordre biomedisinske målinger av behandlingseffekter? Bacheloroppgave i folkesundhetsvidenskap ved Københavns Universitet av student Maria Vogelius. Oppgaven er basert på 22 danske kreftpasienters svar på registreringsskjema i RESF og leveres våren 2016. Prosjekttittel: Veiledere: Lektor Inge Kryger Pedersen, Københavns universitet og seniorforsker Anita Salamonsen

A qualitative study on the impact of patient-initiated self care in patients living with multiple sclerosis. Prosjektleder: Anita Salamonsen. Masterstudent: Grace Olakunle. Mastergradsprosjekt i folkehelsevitenskap, basert på data fra spørreskjema for 78 pasienter med multipel sklerose i Register for eksepsjonelle sykdomsforløp. Avsluttet høsten 2015. Studenten skriver p.t. artikkel sammen med veileder seniorforsker Anita Salamonsen, NAFKAM basert på oppgaven.

Evaluering av pasientrapporterte positive og negative sykdomsforløp knyttet til bruk av Lightning Process (LP) blant pasienter med kronisk utmattelsessyndrom. Prosjektleder: Anita Salamonsen, NAFKAM. Forsker: Dr. Barbara Baumgarten-Austrheim. Prosjekt på oppdrag av Helsedirektoratet der diagnosekriterier for CFS/ME-diagnose samt CFS/ME-pasienters erfaringer med bruk av treningsprogrammet Lightning Process studeres basert på data innsamlet av RESF. Les om prosjektet her:
http://www.nifab.no/aktuelt/nifab/nafkam_ser_naermere_paa_bruk_av_omstridt_behandling.

Les rapporten her <https://uit.no/Content/438335/Rapport-til-HDIR-fra-NAFKAM-om-CFS-ME-LP.pdf>

Pasienten som skriver. Prosjektleder: førsteamanuensis Linda Nesby, Institutt for språk og kultur, UiT i samarbeid med Anita Salamonsen. Sammenlignende studie av pasienttekster og medisinske journaler fra 60 kreftpasienter registrert i Register for eksepsjonelle sykdomsforløp. Relatert publikasjon; <http://mh.bmj.com/content/42/1/46.abstract>.

Kronikker i Tidsskrift for norske legeforening og Dagbladet om relevansen av pasienttekster:

<http://tidsskriftet.no/article/3215729> og

http://www.dagbladet.no/2014/05/27/kultur/meninger/kronikk/sosiale_medier/regine_stokke/33531275/

Nesby og Salamonsen har vært initiativtakere til etableringen av den tverrfaglige og tverrfakultære forskningsgruppen Health, Art and Society på Institutt for språk og kultur, der Register for eksepsjonelle sykdomsforløp utgjør en kilde til tverrfaglige studier av pasienttekster/pasienterfaringer: https://uit.no/forskning/forskningsgrupper/gruppe?p_document_id=404492

FORMIDLING AV RESF I 2015

I løpet av 2015 er Register for eksepsjonelle sykdomsforløp blitt presentert og omtalt i følgende foredrag, kronikker, medieinnslag og artikler:

Foredrag

27.10.2015: Case seminar om gode sykdomsforløp knyttet til bruk av alternativ behandling:

Anita Salamonsen: Forskning på gode sykdomsforløp – hva kan vi lære?

Arne Johan Norheim: Medisinske case-vurderinger i RESF.

Kronikk

Salamonsen, Anita; Norheim, Arne Johan: «Det virker for meg»! – Kan kunnskap om bruk og brukere av alternativ behandling være relevant for helsetjenesten? Dagens medisin 2015 s.34 UiT.

Medieinnslag

Okt.2015: RESF har fått banner på forsiden av www.nifab.no

Okt.2015: nifab.no henviser til RESF i alle sine artikler om behandlingsmetoder og mat, urter og kosttilskudd.

Høifødt, Birgitte Finne; Nesby, Linda; Salamonsen, Anita. Pasienthistorier kan bidra til bedre behandling. Erfaringskompetanse.no [Internett] 2015-02-13

Salamonsen, Anita; Forskning på gode sykdomsforløp – hva kan vi lære? Nifab.no. [Internett] 2015-10-27

Artikler på nettsider/medlemsblader forbehandlerorganisasjoner

Nr.4 2015: Naturterapeuten: Verdifull faktainnsamling, s.18-19. [artikkel]

Medieinnslag om RESF fra 2002-2014, se www.uit.no/resf

ØNSKER DU Å FORSKE PÅ MATERIALE/ DELTAKERE I RESF?

Du finner informasjon for forskere, inkludert variabelliste, på RESFs nettside, <http://tinyurl.com/pul9zx2>.

Du kan også kontakte daglig leder for RESF, Solveig Johansson, eller faglig leder seniorforsker Anita Salamonsen og ta en prat med oss om mulighetene og betingelsene. Se kontaktinformasjon nedenfor.

Kontaktinformasjon RESF

E-postadresse: resf@helsefak.uit.no

Postadresse: NAFKAM v. RESF

UiT Norges arktiske universitet

NO-9037 Tromsø Norge

Telefon daglig leder: +47 77646867

Telefon faglig leder: +47 77646868

ATTACHMENT

ABSTRACT IN ENGLISH

Registry of Exceptional Courses of Disease Annual Report 2015

Summary

In 2002 The National Research Center in Complementary and Alternative Medicine (NAFKAM), UiT The Arctic University of Norway established a registry of patient experienced exceptional courses of disease related to complementary and alternative medicine (CAM). The purpose of the registry is to give researchers access to patients' own exceptionally good and exceptionally bad experiences related to CAM.

In 2014 the registry was accepted by the Data Inspectorate as a permanent registry.

Developments and activities for each of the years 2004–2014 are described in previous annual reports from the registry. These can be found at NAFKAM's website (<http://www.nafkam.no>).

In 2015 there were five articles and interviews in the media related to the registry, and the research on the registry was presented at five different seminars, meeting, etc. Two scientific articles and one scientific report to the health authorities were published in 2015:

Baumgarten-Austrheim, Barbara; Salamonsen, Anita; Fønnebø, Vinjar.

Rapport til Helsedirektoratet: Gjennomgang av diagnosekriterier for pasienter med kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME). Evaluering av pasientrapporterte positive og negative forløp knyttet til bruk av Lightning Process (LP) blant pasienter med kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME). Tromsø: Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM), Institutt for samfunnsmedisin, Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet 2015 20 s.

Salamonsen, Anita. *Mind the Gap! Lay and Medical Perceptions of Risks Associated with the Use of Alternative Treatment and Conventional Medicine.* *Forschende Komplementärmedizin* 2015; Volum 22 (1). ISSN 1661-4119.s 24 - 29.s doi: 10.1159/000376555.

Salamonsen, Anita. *Use of complementary and alternative medicine in patients with cancer or multiple sclerosis: Possible public health implications.* *European Journal of Public Health* 2015; Volum 26 (2). ISSN 1101-1262.s 225 - 229.s doi:doi:10.1093/eurpub/ckv184.

Statistics

By 31.12.2015 a total of 421 courses of disease were registered, 338 from Norway, 71 from Denmark, 9 from Sweden, and 3 from UK (See Table 1). The largest disease groups are chronic fatigue syndrome/myalgic encephalomyelitis (CFS/ME – 93), multiple sclerosis (MS – 81) cancer (63), and asthma/allergy (20). Thirtyone courses of disease were registered as worst cases, 390 as best cases.

The types of treatments most frequently used by the 421 patients in the Registry of Exceptional Courses of Disease are acupuncture, dietary advice, homeopathy, herbs and supplements, reflexology, and spiritual healing.

Table 1 Registry of exceptional courses of disease, status per 31.12.2015

	Total	From Denmark	From Norway	From Sweden	From UK
Number of registered courses of disease	421	71	338	9	3
Women	304	55	240	6	3
Men	117	16	98	3	
Asthma/allergy	20	2	18	0	
CFS/ME	93	1	92	0	
Cancer	63	25	38	0	
Multiple sclerosis	81	26	51	4	

Contact information

Email address: resf@helsefak.uit.no

Postal address: NAFKAM att. RESF

UiT The Arctic University of Norway

Postboks 6050 Langnes

NO-9037 Tromsø

Norway

Telephone: +47 77646867 or +47 77646868

NAFKAM

Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin
Det helsevitenskapelige fakultet
Institutt for samfunnsmedisin
UiT Norges arktiske universitet, Postboks 6050 Langnes, 9037 Tromsø
Telefon +47 77 64 66 50 Fax +47 77 64 68 66
e-post: nafkam@helsefak.uit.no
nettsider: www.nafkam.no og www.uit.no/resf

The National Research Center in Complementary and Alternative Medicine
The Faculty of Health Sciences
Department of Community Medicine
UiT The Arctic University of Norway, PO Box 6050 Langnes, NO-9037 Tromsø, Norway
Telephone + 47 77 64 66 50 Fax + 47 77 64 68 66
E-mail: nafkam@helsefak.uit.no
Webpages: www.nafkam.no and www.uit.no/resf